

Primjer za vježbu 8.

RASPOREĐIVANJE OPĆIH TROŠKOVA PROIZVODNJE NA GLAVNA MJESTA TROŠKOVA I NOSITELJE TROŠKOVA

Primjer 1. Metode rasporeda općih troškova proizvodnje s pomoćnih na glavna mjesta troškova

Trgovačko društvo ABC ima u proizvodnji 4 odjela i to dva proizvodna pogona i dva pomoćna odjela koji servisiraju proizvodne pogone. OTP, koji su nastali u prvih 6 mjeseci 2008. godine, evidentirani u razredu 4 i obuhvaćeni po mjestima troškova bili su slijedeći (u 000 kn):

- Proizvodni pogon za proizvodnju dijelova – ukupni OTP 42.000 kn
- Pogon montaže gotovih proizvoda – ukupni OTP 78.700 kn.
- Odjel elektro-mehaničkog održavanja – ukupni OTP 12.000 kn.
- Odjel pripreme rada i kontrole kvalitete – ukupni OTP 5.500 kn.

Management proizvodnih pogona dogovorio je s računovodstvom kriterije za raspoređivanje OTP pomoćnih mjesta troškova na proizvodne pogone. Troškovi održavanja raspoređuju se na proizvodne pogone na temelju površine (m²) a troškovi pripreme rada i kontrole kvalitete na temelju broja zaposlenih.

Na temelju analitičkih evidencija, evidencije o površini, broju zaposlenih računovodstvo raspolaže sa slijedećim podacima:

Mjesta troškova	Površina (m ²)	Broj zaposlenih
ODRŽAVANJE	250	15
PRIPREMA I KONT.	900	12
PROIZVODNJA	2250	35
MONTAŽA	5700	150
UKUPNO	9100	212

Rasporedite opće troškove proizvodnje pomoćnih mjesta troškova na proizvodne pogone primjenom

- a) direktne metode
- b) indirektne (postupne, fazne) metode i
- c) algebarske metode.

Za primjenu algebarske metode pretpostavlja se da servisni odjeli (održavanje i priprema rada i kontrola) pružaju i međusobno usluge. Na temelju podataka iz operativnih evidencija utvrđeni su slijedeći podaci o pružanju usluga kako slijedi:

	ODRŽAVANJE	PRIPREMA I KONTROLA
ODRŽAVANJE	----	10 %
PRIPREMA I KONTROLA	15 %	-----
PROIZVODNJA	25 %	20 %
MONTAŽA	<u>60 %</u>	<u>70 %</u>
	100 %	100 %

Primjer 2. Raspoređivanje općih troškova proizvodnje na nositelje troškova

Trgovačko društvo XYZ u svom sastavu ima proizvodni pogon "Y" koji je u lipnju 2008. godine iskazao, nakon rasporeda OTP sporednih i glavnih mjesta troškova, ukupne OTP u iznosu od 32.500 kn. Struktura tih OTP je slijedeća:

- trošak indirektnog materijala 6.000 kn
- trošak indirektnog rada 14.000 kn
- amortizacija građevinskih objekata 2.000 kn
- amortizacija opreme 6.000 kn
- amortizacija patenata 3.000 kn
- trošak pogonskog goriva (indirektan trošak) 1.000 kn
- osiguranje pogonske zgrade 500 kn

U lipnju proizvodni pogon "Y" kompletirao je tri radna naloga 101,102 i 103 (oznake analitičkih konta proizvodnje).

Iz računovodstvene evidencije (materijalno knjigovodstvo) i operativne evidencije o utrošku sati direktnog rada i strojnih sati dobiveni su slijedeći podaci:

radni nalog podaci analitičkih i operativnih evidencija	RN 101	RN 102	RN 103
trošak dir. materijala	4.000 kn	7.000 kn	2.000 kn
trošak direktnog rada	12.000 kn	8.000 kn	6.000 kn
sati direktnog rada	8.000 sati	6.000 sati	2.000 sati
strojni sati	2.500 sati	1.500 sati	1.000 sati

Računovodstvo trgovačkog društva XYZ treba za pogon "Y" za lipanj 2008. godine utvrditi troškove svakog radnog naloga (troškove proizvoda) koristeći kao bazu za raspoređivanje općih troškova proizvodnje na radne naloge:

- a) sate direktnog rada i
- b) strojne sate.